

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV / 2734-0/2015
Érkezett:	2015 AUG 18.
Példány:	3
Melléklet:	3 + 13 db
Kezelőiroda:	H

T. Alkotmánybíróságnak!

T. Szombathelyi Törvényszék útján!

Alkotmányjogi panasza

hitelezőnek

Képviseli:

SZOMBATHELYI TÖRVÉNYSZÉK SZOMBATHELY	
Érkezett:	2015 JUL. 27
Példány:	Mell:db
Az ügyirat száma:	7464 10/2013/24

indítványozónak

a Kúria Gfv.VII.30.345/2014/6. sz.
alatti végzésének megsemmisítése
iránt

Mélyen Tisztelt Alkotmánybíróság!

Társaságunk, a [REDACTED] Alkotmánybíróságról szóló 2011. CLI. tv. (Abtv.) 27 §-a alapján a törvényes határidőn belül, igazolt jogi képviselőnk útján az Alaptörvény 24. cikk (2) d. pontjára hivatkozással a Kúriának, mint felülvizsgálati bíróságnak a Gfv.VII.30.345/2014/6. sorszám alatti végzésével szemben

alkotmányjogi panasz

terjesztünk elő, mely alapján tisztelettel kérjük, hogy az Alaptörvényben biztosított alapjogaink: a tulajdonhoz való jog /Alaptörvény 13. cikk (1)/, a vállalkozás szabadságához fűződő jogunk /M) cikk (1)/, a tisztességes gazdasági versenyhez való jogunk sérelme miatt a fenti hivatkozott döntést megsemmisíteni szíveskedjenek.

Indítványozzuk, hogy az alkotmányjogi panaszban támadott határozat végrehajtásának felfüggesztésére, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (Pp.) 359/C. § (2) alapján az I. fokon eljáró Szombathelyi Törvényszéket felhívni szíveskedjenek.

A.

A Kúria egyedi döntése sérti Magyarország Alaptörvényében a „nemzeti hitvallás” cím alatt megfogalmazott elvet, miszerint a polgárnak és az államnak közös célja a ...biztonság, a rend, az igazság... kiteljesítése. A döntés ellentétes az „Alapvetés” címszó alatt B) cikk (1)-ben megfogalmazottal, miszerint Magyarország független, demokratikus jogállam. Az R) cikk (2)-ben megfogalmazottakkal, miszerint az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek, valamint a bíróságokra vonatkozó 28. cikkel, miszerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával, és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabály értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő erkölcsös és gazdaságos cél szolgál.

A Kúria döntése figyelmen kívül hagyja az Alapvetés Q) cikk (2) és (3)-ben foglaltakat és így döntése ellentétes a nemzetközi jog általánosan elismert szabályaival, általános jogelveivel.

B.

Alkotmányjogi panaszunkat az Abtv. 27. §-ra alapozzuk, amely szerint Alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az Alaptörvényben biztosított jogunkat sérti, és jogorvoslati lehetőségünk már kimerült.

Sérelmesnek tartjuk azt is, hogy a konkrét ügy tárgyát képező anyagi jogi kérdés eldöntésére a felszámolási eljárásban, mint nem peres eljárásban került sor oly módon, hogy az eljáró bíróságok szám szerint 4 esetben ítélték meg számunkra kedvezően a jogkérdést, majd a rendkívüli perorvoslat során tárgyalás tartása nélkül a Kúria az előzményekkel szemben tökéletesen ellentétes érdemi döntést hozott, amely döntéssel szemben ugyanakkor rendes perorvoslatnak már nincs helye.

Reményeink szerint indítványunk megfelel az Abtv. 52. § (1b)-ben támasztott feltételeknek azzal, hogy maga a bírói döntés Alaptörvény-ellenes, de mindezen túlmenően alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek tartjuk, hogy a Kúria az írott jogi normával és az erre épülő bírói gyakorlattal merőben ellentétes döntést hoz, holott a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. tv. szerint éppen az ő feladata lenne az ítélkezés egységének biztosítása. (Preambulum és 24. § /1/ c. d. e. pontja.)

C.

„Az Alaptörvény B) cikk (1)-e Magyarország független, demokratikus jogállam. Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott, hogy a jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előre láthatóak legyenek, a norma címzettjei számára.”

Jelen konkrét ügyben az alkalmazandó jogi norma az 1959. évi IV. tv. azaz a Polgári Törvénykönyv rendelkezései a 328.-331. § vonatkozásában nem lehet kétséges, hogy a norma teljes mértékben megfelel a fenti kritériumoknak.

A jogbiztonság azonban nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. (9/1992. /01.30./ AB határozat) Az Alkotmánybíróság a 22/2012. /V.11./ AB határozatában arra mutatott rá, hogy „Az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybírói döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni.” Megítélésünk szerint a hivatkozott AB határozat alkotmány felfogásától való eltérés e tekintetben nem indokolt.

Az Alkotmánybíróság hatásköre Abtv. 27. §-a alapján benyújtott alkotmányjogi panaszok elbírálása során a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvény-ellenességének alapjogokkal való összhangjának vizsgálatára korlátozódik, és nem terjed ki a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének, ill. a bírósági eljárás teljes egészének felülbírálatára. (pl. 3231/2012. /IX.28./ AB végzés, indokolás 4. bek., 3017/2013. /I.28./ AB végzés, indokolás 3. bek.)

Jelen alkotmányjogi panaszunk tehát a Kúria ítéletében foglalt jogértelmezést vitatja, nem pedig az ügyben felmerült tények újraértékelését.

Megítélésünk szerint alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az, hogy egy minden tekintetben alkotmányosnak tekinthető jogi norma alapján kialakult több évtizedes bírói gyakorlat és elfogadott tudományos állásponttal ellentétes döntés születhet.

Jelen beadványunkban tehetségünk szerint arra vállalkozunk, hogy az Alaptörvény, az Abtv. és a Pp. által meghatározott keretek között megindokoljuk egy abszurd, nyilvánvalóan téves, a magyar és a nemzetközi jog normáival és több évtizedes bírói gyakorlattal, mi több, a Kúria korábbi saját döntéseivel is ellentétes egyedi döntés: a támadott kúriai végzés Alaptörvény-ellenességét. Érvelni kívánunk a mellett, hogy egy egyedi döntés is, azaz a jogalkalmazás is lehet az Alaptörvény rendelkezéseibe ütköző oly mértékben, hogy annak társadalmi kihatása is jelentős.

Konkrét esetünkben mind a jogi norma, mind pedig az arra épülő bírói gyakorlat egyértelmű útmutatást ad a jogalkalmazónak az elbírálásra, az ettől való eltérés pedig számunkra érthetetlen és megmagyarázhatatlan, de nyilvánvalóan kérelmünk elbírálása szempontjából az a lényeges, hogy e döntés miatt benyújtott alkotmányjogi panaszunk megfelel-e azon kritériumoknak, amelyek alapján a kérelem befogadható, ill. érdemben elbírálható.

A jogalkalmazási tevékenységgel foglalkozó jogtudományban alapvetően két eltérő megközelítés van párhuzamosan jelen: az értékelő normatív megközelítés, vagyis az igazolás-elmélet, amely alapvetően azt vizsgálja, hogy a jogi döntések, ill. az azokban foglalt megállapítások jogi következtetése milyen feltételek kielégítése esetén igazolhatóak (Dworkin). Míg más aspektusból a döntés mozgatórugóinak vizsgálatát a bírák személyiségjegyeivel, az általános pszichológiai törvényszerűségekkal magyarázták.

A hivatásos jogi döntéshozóknak a különböző határozatokban megjelenő állításait azonban mindkét szempontból érdemes megvizsgálni ahhoz, hogy megfelelnek-e jelen esetben Magyarország Alaptörvényében is megfogalmazott jogelveknek.

Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatából azt a következtetést vontuk le, hogy a jogállamiság tétele normatív önálló alkotmányjogi normát jelenít meg, amelynek megsértésére önállóan is lehet hivatkozni. Az Alkotmánybíróság már 1991-ben elvi élel kimondta, hogy a jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által, a polgárok által megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki tevékenységüket. (56/1991. /XI.8./ AB határozat)

A formális jogállam e követelménye az ítélezési gyakorlat alapját képezi, miként tartalmilag a jogállamiságnak való megfelelés magában foglalja az Alaptörvény valamennyi rendelkezésének egyidejű érvényesítését.

A jogtudomány (Pescha) a jogbiztonságra, mint a legkisebb közös többszörösre tekint. A kevés kérdések egyike, amelyben a jogelmélet különböző koncepciói és irányai egyetértenek: a jog egyik alapvető értéke, annak biztonsága. A jogbiztonságot tehát a jog kalkulálhatósága és általános megvalósulása mellett annak megismerhetősége, áttekinthetősége és bizonyossága jelenti.

Konkrét esetünkben nem lehet kérdéses, hogy a Kúria döntése minden tekintetben szembe ment a fenti kritériumokkal, és ez által sértette a jogbiztonságot, és ezen keresztül a jogállamiság alapelvét.

Bár a Mélyen Tisztelt Alkotmánybíróságnak a közelmúltban születtek olyan döntései, amelyek szerint „a jogállamiság részét képező jogbiztonság – és az abból fakadó norma világosság – követelménye önmagában nem minősül a polgárok Alkotmányban biztosított jogának, ezek alapján konkrét jogsérelem nem állapítható meg”, továbbá a „jogbiztonság követelményének sérelmére való hivatkozást alapvetően két esetben a visszaható hatályú jogalkotásra és a felkészülési idő hiányára alapított indítványok esetén vizsgálta”, számunkra reményt keltő az a megfogalmazás, hogy „alapvetően (vagy más végzésben „is”), azaz az Alkotmánybíróság nyitott abban a kérdésben, hogy a jogállamiság és ezen keresztül a

jogbiztonság kérdését más aspektusból, konkrét esetünkben a jogalkalmazás vonatkozásában is vizsgálja.

Megítélésünk szerint az Alkotmánybíróság hatáskörének egyéb korlátai elegendő biztosítékot nyújtanak arra vonatkozóan, hogy az Alkotmánybíróság ne váljon un. negyedik szintnek a jogorvoslati rendszer hierarchiájában.

Magyarország Alaptörvénye nemzeti hitvallásként rögzítette, hogy „...a polgárnak és az államnak közös célja... a biztonság, a rend, az igazság, ...” továbbá, hogy „Tiszteletben tartjuk történeti alkotmányunk vívmányait...”

Álláspontunk szerint e fogalmi körbe tartozik az Alaptörvényt megelőző Alkotmány, amely az egységes bírói jogalkalmazást alkotmányos értéknek tekintette, (Alkotmány 47. § /2/) hasonlóan a jogbiztonsághoz. (Alkotmány 2. § /1/)

Határozott véleményünk szerint ugyanezen igénnyel (is) fogalmazódtak meg Alaptörvényünk nemzeti hitvallásában a már fentebb idézett gondolatok, továbbá a B) cikk (1)-e, az R) cikk (2) és (3)-e és 28. cikke.

A Kúria döntése sérti az Alapvetés Q) cikk (2) és (3)-ét is, mely szerint Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját, ill. elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait.

Álláspontunk szerint ugyanis az Alapvetés ezen rendelkezéseinek nemcsak a törvényhozói hatalomra érvényesek, tehát nemcsak a jogalkotás során kell ezen elveket figyelembe venni, hanem érvényesülniük kell a további államhatalmi ágak tekintetében is, azaz esetünkben egy egyedi bírói döntés meghozatalakor.

D.

1./ Társaságunk, a [REDACTED] mint az engedményezett követelés jogosultja, azaz engedményese számlakövetelést nyújtott be a követelés kötelezettjének az [REDACTED] [REDACTED] e [REDACTED] t [REDACTED] i [REDACTED] g [REDACTED] 2008 decemberében.

Az adós (annak képviselőjében eljáró felszámoló) a követelést vitatottá tette, ezért az ügyben I. fokon még a Vas Megyei Bíróság Fpkh.41/2008/7. és 13. számú végzésével kötelezte a felszámolót, hogy felszámolási költség kategóriában vegye nyilvántartásba társaságunk 330997,92 EUR követelését, és ezen összeget a rendelkezésre álló pénzeszközök terhére fizesse ki részünkre.

Az adós fellebbezése folytán a Győri Ítélőtábla Fpkhf. II.25.289/2010/6. sorszám alatti végzésével az I. fokú végzés megfellebbezett részét hatályon kívül helyezte, és az I. fokú bíróságot új határozat hozatalára utasította, lényegében a tényállás kiegészítése érdekében.

A megismételt eljárásban a Szombathelyi Törvényszék Fpkh.6/2011/16. sorszám alatti végzésével a korábbiakban megfelelően kötelezte az adóst a hitelezői tőke követelésünk megfizetésére.

Az adós fellebbezése folytán eljáró Győri Ítéltábla Fpkhf.IV.25.011/2013/2. sorszám alatti végzésével ismételten hatályon kívül helyezte a tényállás kiegészítése érdekében az I. fokú bíróság döntését.

Az újílag megismételt eljárásban a Szombathelyi Törvényszék az Fpkh.10/2013/13. sorszámalatti végzésében érdemben a korábbiakban azonos döntést hozott, amely döntést – adós fellebbezése ellenére – most már a Győri Ítéltábla Fpkhf.IV.25.487/2014/2. sorszámalatti végzésével helybenhagyta.

Az immáron jogerős II. fokú döntés alapján az adós tartozását 2014 őszén két részletben megfizette részünkre.

Ezzel egyidejűleg adós felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához, amely nem peres eljárásban tárgyaláson kívül hatályon kívül helyezte Gfv.VII.30.345/2014/6. sorszám alatti végzésével a jogerős határozatot, amelynek jogkövetkezményeként társaságunk visszafizette az adós részére az eljárás tárgyát képező tőke összeget. Így amennyiben a nyilvánvalóan Alaptörvénybe ütköző, alkotmányossági elveket sértő kúriai döntés végrehajtása nem kerül felfüggesztésre, a közben folyó felszámolási eljárás befejezésével adós megszüntetésre kerül, és társaságunkat több mint 20 évi működés után a létét is fenyegető kár érheti.

2./ Társaságunk, a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] tagjaként olyan pénzügyi vállalkozás, amely korábban a PSZÁF, jelenleg az MNB szigorú felügyelete mellett folytatja pénzügyi: faktor és lízing tevékenységét.

A Céegsoport 2006 év elején létesített először kapcsolatot a [REDACTED] t [REDACTED] [REDACTED] vel, amely társaság alumíniumipari alapanyagot gyártott széles vevőkör számára. E vevőkör azonban fizetéseit hosszabb, 30-90 napos határidőre vállalta teljesíteni, így a [REDACTED] t [REDACTED] [REDACTED] szükségesnek látta tevékenységét faktorügyletek útján finanszírozni.

2006. január 19.-én jött létre az első ilyen jellegű keretmegállapodás, akkor még az ugyancsak Cégesoporthoz tartozó [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]-vel.

E követelések kötelezettje többek között az [REDACTED] [REDACTED] e [REDACTED] volt. E faktor keretszerződéshez tartozó követeléseket az [REDACTED] [REDACTED] e [REDACTED] teljesítette.

A Cégcsoport üzletpolitikai döntése alapján a [REDACTED] [REDACTED] és a [REDACTED] [REDACTED] között a felek a „követelésvásárlási keretmegállapodás”-t megszüntették. A megszüntetés természetesen írásban történt, hiszen a korábbi értesítő levél is tartalmazta azt a rendelkezést, hogy „Az engedményezés megszűnéséről az engedményező és az engedményes közös nyilatkozatban értesíti Önöket.” (ti. a kötelezettet)

3./ 2006. augusztus 1. napjának hatályával új faktorálási keretszerződés jött létre az engedményező, és most már az ugyancsak Cégcsoporthoz tartozó régió [REDACTED] [REDACTED] között.

E faktorálási keretszerződés ténylegesen 2008 november végéig hatályában fennmaradt, azaz az engedményezőnek lehetősége volt arra, hogy legkésőbb 2008. augusztus 30.-án olyan vevő követelését nyújtsa be faktorálásra, amelynek lejáratá 90 nap.

2006. augusztus 1. napján létrejött keretszerződés természetesen időközben számos esetben került kisebb-nagyobb módosításra. E módosítások elsősorban érintették:

- A faktorált számlák kötelezettjeinek bővülését (amelyek között számos világcég is volt található pl. [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] és [REDACTED]).
- A faktorált követelések keretösszegének bővülését.
- A finanszírozási kamatláb változását.
- A faktoringdíj változását, stb.

Hangsúlyozni szeretnénk azonban, hogy merőben függetlenül attól, hogy hányszor történt szerződésmódosítás, ill. hány okirat készült, a felek között eredeti hatállyal 2006. augusztus 1. napján jött létre faktorálási keretszerződés. Így a felek között 2006. augusztus 1.-én, 2007. július 31.-én, 2008. április 18.-án kelt okiratok ugyanazon szerződés módosításait tartalmazzák. (Megjegyezni kívánjuk, hogy ezen okiratokon túlmenően 2006. augusztus 1. és 2008. augusztus 11. között további 8 db okiratba foglalt szerződésmódosítás is készült.)

4./ A fenti ügylettel kapcsolatosan 2006. július 30. napjának keltével került aláírásra valamennyi fél részéről az un. „**Értesítő levél – Nyilatkozat**”. E nyilatkozat egyértelműen tartalmazza, hogy az [REDACTED] [REDACTED] e [REDACTED] [REDACTED] által 2006. augusztus 1.-ét követően kiállított összes számlái szerinti pénzköveteléseit a [REDACTED], [REDACTED] bankszámlájára kell teljesítenie. A levél tartalmazza azt is, hogy az engedményezés megszűnéséről az engedményező és az engedményes közös nyilatkozatban értesíti az adóst. (Ezen „**Értesítő levél – Nyilatkozat**” mindenben megfelel az 1959. évi IV. tv., Ptk. 328. § (3) és (4)-ben foglalt kritériumoknak, határozott véleményünk szerint azonban annál tartalmilag és formailag is jóval többnek tekinthető. Ezen okiratot ugyanis az engedményező, az engedményes és a kötelezett is aláírta. Az okirat egyértelműen rögzíti, hogy „az engedményező az engedményesre engedményezi az [REDACTED] [REDACTED] ei [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] l [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED] t [REDACTED] [REDACTED] k (leigazoltnak) minősülő, az engedményező által 2006. 08. 01.-ét követően kiállított ÖSSZES számlái szerinti pénzköveteléseit.

Jelen Értesítő levéllel tájékoztatjuk a kötelezettet, hogy az engedményező részére jogos, teljesített, leigazolt számlák szerinti – követelés ellenértékét – jogszerűen a [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]. [REDACTED] 02 sz. számlájára kell teljesítenie.” A konkrét ügyben ezen kötelezettségét szegte meg az adós azzal, hogy az eljárásbeli számlák ellenértékét közvetlenül az engedményezőnek fizette meg.)

A Ptk.-nak a 328. §-hoz fűzött kommentárja rögzíti, hogy „mint ahogy az engedményezési szerződés megkötésének alakját, úgy a kötelezethez intézett értesítést sem köti a törvény külön alakszerűségi feltételhez, ezért az szóban, írásban, személyesen, megbízott útján is történhet. Függetlenül attól, hogy melyik jogosulttól és milyen formában származik az értesítés, annak hitelt érdemlőnek kell lennie. Az **„Értesítő levél – Nyilatkozat”** messzemenően eleget tesz a fenti követelményeknek.

A jogkérdés érdemi elbírálása szempontjából nem bír jelentőséggel az a tény, hogy időközben az adós felszámolását elrendelték. A felszámoló épp úgy nem hivatkozhat arra, hogy az engedményezésről nem volt tudomása, ahogy egy társaság új tisztségviselői vagy jogutódja sem hivatkozhat arra, hogy nem bír tudomással az adott társaság korábban vállalt kötelezettségeiről. A felszámoló a felszámolás alatt is működtette a céget, a részére szállított nyersanyagot feldolgozta, értékesítette, az ellenérték kifizetését azonban megtagadta.

5./ Adós korábbi beadványában hivatkozott álláspont a jövőbeni követelések engedményezésével kapcsolatban, ill. hivatkozása a Legfelsőbb Bíróság Bh.1996.380. sz. jogesetére jelenleg analóg nem alkalmazható, hiszen itt nem bizonytalan jövőbeni kötelezettel szembeni, hanem az [REDACTED] [REDACTED] e [REDACTED]-vel szemben konkrétan meghatározott jövőben esedékessé váló követelések engedményezéséről volt szó.

A Legfelsőbb Bíróság Bh.1999.77. sz. jogesete egyértelműen kimondja, hogy a faktoring szerződés valamely jövőben esedékessé váló követelés átruházását, megvásárlását jelenti, ez tehát engedményezésnek fogható fel. A Ptk. 328. § (2)-hez fűzött kommentár egyértelműen rögzíti, hogy „...a bíró gyakorlat elismeri a jövőbeli követelések engedményezését. Analógia útján a jövőbeli követelések engedményezhetőségét támasztja alá a jövőbeli követelésen alapított zálogjog, valamint az a tény, hogy a bírói gyakorlat érvényesnek ismeri el a nem az eladó tulajdonában lévő (vagy a szerződéskötéskor nem is létező) dolog adásvételére kötött szerződést. Jövőbeli követelések engedményezése esetén a követelés annak létrejöttékor minden további jogi aktus nélkül átszáll az engedményesre.” (BDT.2008.1905. „Érvényesen engedményezhető a jövőben lejáró követelés is, feltéve, hogy a követelés keletkezése nem bizonytalan, a fizetési kötelezettség módját, az elszámolás rendjét a felek körülhatárolják.”)

6./ Előre bocsátjuk, és az eljárási iratokhoz csatolt okiratokkal bizonyítottuk is, hogy az engedményező és az engedményes között mindvégig érvényes és hatályos faktoring keretmegállapodás volt érvényben, azaz a jövőbeli követelések tekintetében is a kötelmi jogviszonyokból eredő jogosultság társaságunkra szállt át, azaz a jogosulti pozícióban alanyváltozás történt. (EBH.2234/2010.)

Az adós szempontjából azonban annak sem lenne jelentősége, ha e szerződés bármely jogi hibában szenvedett volna.

Az engedményezés ugyanis absztrakt jogügylet, és mivel az engedményezés a kötelezett pozícióját nem érinti, a hozzájárulására nincs szükség az engedményezéshez. Ugyanakkor „a Ptk. 328. § (3) és (4)-e akként rendelkezik, hogy az engedményezésről a kötelezettet értesíteni kell; a kötelezett az értesítésig jogosult az engedményezőnek teljesíteni. Ha a kötelezettet az engedményező értesíti, a kötelezett értesítés után csak az új jogosultnak (engedményes) teljesíthet. ...az a jogi következtetés vonható le, hogy a kötelezett az engedményezőtől származó értesítést követően kizárólag az engedményes részére teljesíthet, ezt követően az engedményező részére vagy az ő későbbi rendelkezése alapján nem teljesíthet kötelemszünetelő hatállyal, a tartozás kiegyenlítésének jogkövetkezményével.”

LB.BH.2005.16.

A Legfelsőbb Bíróság az EBH.2003.868. sz. jogesetében elvi élel mondja ki: „I. Engedményezési szerződés esetleges érvénytelensége az engedményezési szerződés alanyainak jogviszonyára hat ki, az érvénytelenség jogkövetkezményeit a közöttük fennálló jogviszonyban kell levonni. az érvénytelenség az adós fizetési kötelezettségét nem befolyásolja. ...a perbeli esetben az értesítés az engedményezőtől származott, ezért a Ptk. 3128. § (4) szerint a kötelezett az új jogosultnak köteles teljesíteni. Amennyiben a bíróság utóbb perben az engedményezési szerződés érvénytelenségét állapítja meg... a megállapítás semmi módon nem befolyásolja a felperes fizetési kötelezettségét, addig, amíg a bíróság nem állapította meg a szerződés érvénytelenségét a Ptk. 328. § (4) szerint az engedményes javára kell teljesíteni. Az általa az engedményesnek kifizetett összeget újból kifizetnie akkor sem köteles, ha utóbb az engedményezési szerződés érvénytelennek bizonyul.”

„Az engedményezőtől származó értesítés a kötelezettet nyomban feljogosítja arra, hogy az engedményesnek teljesítsen, egyidejűleg kizárja, hogy másnak teljesítsen a kötelmet megszüntető hatállyal.”

7./ A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként meghozott végzésében álláspontjának alapvető indokát akként fogalmazta meg, hogy „a felülvizsgálati eljárásban eldöntendő jogkérdés az volt, hogy két önálló megállapodás jött-e létre a Kft. és a hitelező között (engedményezési szerződés és faktorálási keretszerződés) vagy pedig az engedményezés a faktorálási keretszerződés részeként értelmezendő, az egyes faktorált követelményekre vonatkozóan és az Értesítő levél – Nyilatkozat csak egy általános értesítés e körben az engedményezésről.”

A fentebb kifejtettek miatt megítélésünk szerint már a kérdésfeltevés is rossz, ugyanis az engedményező és az engedményes közötti szerződés még utóbb megállapított semmissége esetén is eredményezheti azt, hogy az engedményestől származó értesítés esetén a kötelezettet a fizetési kötelezettség az engedményes felé terheli, éppen az értesítés absztrakt jogviszonyt eredményező volta miatt.

Ezért nincs is jelentősége a megsemmisíteni kért végzés indokolásának további cáfolatára, hiszen nem bír jelentőséggel az engedményezési szerződés és a faktor szerződés egymáshoz való viszonya, amelyet hosszan elemez a Kúria indokolásában.

E döntés tehát ellentétes

- az írott, hatályos jogi normával a régi Ptk. 348. §-ban foglalt rendelkezésekkel,
- a fenti jogi norma alkalmazása kapcsán kialakult több évtizedes bírói gyakorlattal, amelyet igazolnak a fentebb hivatkozott jogesetek,
- a nemzetközi követelés – vételről szóló Ottawában, 1988. május 28.-án kelt UNIDROIT Egyezmény kihirdetéséről szóló 1997. évi LXXXV. tv. rendelkezéseivel. (Továbbiakban: Egyezmény). Az Egyezmény 8. cikke ugyanis egyértelműen rögzíti az Egyezményt aláíró államok polgárai közötti viszonylatban az adós fizetési kötelezettségét a faktor felé, amennyiben erről írásbeli értesítést kapott.
- a Kúriának néhány hónappal korábban meghozott Pfv.VI.21.659/2013/5. sorszám alatti részítéletével, amelynek indokolása szerint hasonló ügyben éppen az Értesítő levélnek tulajdonított meghatározó jelentőséget.

E.

A megsemmisíteni kért kúriai egyedi döntés álláspontunk szerint súlyosan sérti az Alaptörvényben is kiemelten védettnek tekinthető alapjogainkat: a tulajdonjoghoz, vállalkozás szabadságához és a tisztességes versenyhez való jogunkat.

A faktorszerződés kapcsán megvalósuló engedményezés valójában követelésvásárlást jelent, ahol is a jogosulti pozícióban alanyváltozás következett be, és a követelés joga úgyis, mint vagyoni értékű jog új tulajdonosa az engedményes lesz.

Önmagában az a tény, hogy engedményezés a jövőben követelésre is létrejöhet, amely jogviszony kötelmi jogviszonynak minősül, és a tulajdonjog ez esetben várományi jog, nem gyengíti azon érvelésünket, hogy a döntés eredményeként tulajdonjogunk sérült.

A vállalkozáshoz való jog szoros összefüggésben vizsgálható a tisztességes versenyhez való joggal, bár ez utóbbi a T. Alkotmánybíróság gyakorlata szerint nem minősül alapjognak. Álláspontunk szerint mindkét fogalomhoz azonban szorosan hozzátartozik a szerződéses szabadság elve, ill. a megkötött szerződések tekintetében pacta sunt servanda elve, amely a kötelmi jog egyik hagyományos alapelve. Lényege szerint a megállapodások a felekre kötelező erővel bírnak, függetlenül a megállapodás formájától, ill. attól, hogy bele illik-e az adott megállapodás valamely szerződéstípusba.

Határozott véleményünk szerint jelen ügyben kizárólagosan az un. **„Értesítő levél – Nyilatkozat”** megnevezésű okirat az, amely a jogviszony elbírálásának alapjául szolgálhat.

Fenti érveink alapján tehát a Kúria megsemmisíteni kért végzése az Alaptörvényben is deklarált jogainkat sérti, és e jogalkalmazás ellentétes az Alaptörvényben megfogalmazott rendelkezésekkel a fentiek szerint.

Eger, 2015. július 21.

Tisztelettel:

